

[Breckmann]

problemet er, at det ansvar er ved at blive afviklet nu, det er ved at blive flyttet. Og jeg må sige, at alternativet til det færøske hjemmestyre har absolut ikke opnået det ønskværdige resultat, således som vi har oplevet de fortvivlede og forfærdelige forsøg på at genoprette vort samfund.

Så nævnte hr. Jørgen Estrup også disse strukturtilpasninger i protokollatet til den aftale, som vi behandler i dag. Jeg kan sige – og jeg skal også komme tilbage til det under mit indlæg om et øjeblik – at de fleste af de tilpasninger er aldeles forkerte. Den udvikling, vi ser, er fremdeles reaktioner på allerede indtrufne tilbageslag og desperate forsøg på at rette en kurs, der er fuldstændig forkert, i stedet for et forsøg på at komme på forkant af udviklingen, prøve at ændre de forudsætninger, som har ført Færøerne ud i krisen – i hvert fald de forudsætninger, som kan ændres – og forsøge at dreje udviklingen hen imod en generel forbedring.

Og når hr. Jørgen Estrup også spurgte, om det lys, man ser for enden af tunnelen, virkelig er dagslyset, må jeg desværre sige nej; det er måden, dette protokollat er udført på, og landsstyrets lovforslag i Lagtinget et fuldt bevis på. Det lys, vi ser i tunnelen, er et lokomotiv, der med tændte lygter og for fuld kraft er ved at køre os ned!

(Kort bemærkning).

Kim Behnke (FP):

Når hr. Jørgen Estrup helt berettiget gør opmærksom på, at der fra færøsk side burde vises større ansvarlighed, og at man burde stå ved det ansvar, man rent faktisk har, er det en korrekt iagttagelse. Men problemet på Færøerne er jo, at den personificering af ansvaret, som i den sidste ende må være nødvendig, ikke kan finde sted. Vi har siden oktober 1992 efterlyst en lovgivning på Færøerne svarende til den danske ministeransvarlighedslovgivning, men er hver gang blevet fejlet af med argumentet om, at man havde kollegialt styre på Færøerne og derfor ikke kunne drage en enkelt person til ansvar. Men hvis man har et kollegialt styre på Færøerne, må det jo også betyde, at det kollegiale styre påtager sig ansvaret, og det oplever vi bestemt ikke i øjeblikket.

Et andet problem er, at de færøske indbyggere, den enkelte færing ude på den lille ø, har

haft meget lidt indflydelse på de ting, der er sket, og vi mener ikke, at de skulle have et specielt ansvar for det, der er sket. Vi mener tværtimod, at de er blevet gidsler og ofre for alt det, som spekulanter og politikere har bibragt Færøerne af dårligdomme.

Og hvis de mennesker skal have en tro på fremtiden, må det også være sådan, at de, der har ansvaret for alle disse ulykker, bliver draget til ansvar for konsekvenserne af dem og ikke med hjælp fra storebror Danmark får fejte tingene ind under gultæppet. Man vil ikke kunne se lyst på fremtiden på Færøerne, hvis de mennesker, der har forårsaget alle problemerne, også får lov til ustraffet at fortsætte.

(Kort bemærkning).

Jørgen Estrup (RV):

Jeg er sådan set meget enig med hr. Kim Behnke, når han påpeger problemet med det, man kunne kalde en ministeransvarlighedslov – altså en parallel til det, vi har i Danmark – og at det er svært at placere ansvaret med det system, man har haft på Færøerne. Men det kan vi jo ikke gøre så frygtelig meget ved i dag; vi kan ikke gøre andet end at ændre det fremover, men det løser jo ikke fortidens problemer. Men så vidt jeg forstår, er man netop på vej med en sådan ændring på Færøerne, og det synes jeg vi skal hilse velkommen.

Men jeg synes ikke, det ændrer ved, hr. Kim Behnke – og jeg vil måske godt bede om, at der lyttes lidt efter – at et hjemmestyre forpligter i sig selv. Med det færøske samfunds politiske opbygning og den styreform, man har, er løsningen på problemerne alle færingers ansvar, det kan ikke pålægges enkeltpersoner. De beslutninger, der træffes, kan man selvfølgelig sige er enkeltpersoners ansvar, som det altid er i et demokrati, men som følge af selve opbygningen har samtlige medlemmer af den færøske befolkning det ansvar, og det må de bære. Det har de gjort med glæde i de tider, hvor det gik godt, men nu, hvor det går dårligt, er det klart, at det er sværere og mere ubehageligt.

Men det er altså nu engang et hjemmestytres vilkår, at også den lille borger i et sådant demokrati bærer et medansvar for beslutningerne, uanset at man ikke har daglig indflydelse på dem. Det er jo sådan, man gør ved et indirekte valg, som vi også kender i Danmark.